

Izvješ e medijskih objava

21.09.2015

Muzeji Hrvatskog zagorja

20.9.2015	Novi list	Stranica/Termin: 14	Hrvatska
Naslov:	Ivanina kuća i bajke o mećunima i Europu		
Sadržaj:	ATRAKTIVAN OGULINSKI MUZEJ U KONKURENCIJI ZA NAJBOLJI EUROPSKI MUZEJ U 2016.		
Autor:	Marinko KRMPOTI		
Rubrika, Emisija:	NEDJELJNI PLUS	Žanr: izvješće	Naklada: 21.188,00
Ključne riječi:	GORANKA HORJAN, MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA		
20.9.2015	Slobodna Dalmacija	Stranica/Termin: 6	Hrvatska
Naslov:	POVIJEST TUMORA		
Sadržaj:	Rak, karcinom (u narodnom govoru „kankra“ zloguki je pratilac ljudskog roda, vjerojatno od njegova postanka. Interesantno, najstariji opisan slučaj pojave raka (kosti) u ljudskoj povijesti ustanovljenje upravo kod nas, u Krapini, gdje se nalaze ostaci poznatog krapinskog		
Autor:	PIŠE prof. dr. sc. izet hožo, GASTROENTEROLOG		
Rubrika, Emisija:	Magazin	Žanr: izvješće	Naklada: 25.000,00
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, MUZEJ KRAPINSKIH NEANDERTALACA		
20.9.2015	Zadarski list	Stranica/Termin: 14	Hrvatska
Naslov:	Ivanina kuća i bajke		
Sadržaj:	ATRAKTIVAN OGULINSKI MUZEJ U KONKURENCIJI ZA NAJBOLJI EUROPSKI MUZEJ U 2016.		
Autor:	Marinko KRMPOTI		
Rubrika, Emisija:	zadarski PLUS	Žanr: izvješće	Naklada: 3.500,00
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN		
18.9.2015	Međimurske novine	Stranica/Termin: 3	Hrvatska
Naslov:	Instalacija Damira Klaića s najvišeg mosta dosad!		
Sadržaj:	U OSIJEKU plutajuća izložba fotografija		
Autor:	rr		
Rubrika, Emisija:	MEDIA	Žanr: izvješće	Naklada: 10.000,00
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, NEANDERTALCI, MUZEJ KRAPINSKIH		

Naslov: Ivanina kuća i bajki omeđjala i Europu

Autor: Marinko KRMPOTI

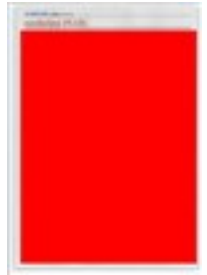
Rubrika/Emisija: NEDJELJNI PLUS

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 1.027,06

Naklada: 21.188,00

Ključne riječi: GORANKA HORJAN, MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA

ATRAKTIVAN OGULINSKI MUZEJ U KONKURENCIJI ZA NAJBOLJI EUROPSKI MUZEJ U 2016.

Ivanina kuća bajki omadrijala i Europu

KONKURENCIJA

70 postava iz više od 40 zemalja

Natječu se mali i veliki muzeji, a okosnica procjene kvalitete jest javna uloga muzeja i njegov odnos prema posjetiteljima. Sjajnom kombinacijom suvremene tehnologije, svjetla i zvuka te tradicije ogulinskoga kraja spojene sa svjetskom tradicijom bajki kao književne vrste, **Ivanina kuća sama po sebi predstavlja jednu pravu malu bajku i svaki posjet njoj djeluje poput u djetinjstvu odslušane i zauvijek upijene bajke**

Impozantna frankopanska srednjovjekovna kula pojačava dojam bajkovitosti

Marinko KRMPOTIĆ

Krajem ovog mjeseca u posjet Ivaninoj kući, prekrasnom muzeju bajki i pripovijedaka poznate hrvatske spisateljice Ivane Brlić Mažuranić, stiće će predstavnici Europskog muzejskog foruma koji svake godine organizira izbore za nagradu EMYA (European Museum of the Year Award) – kojom međunarodni panel sudaca EMF-a bira najbolji muzej među prijavljenim novim muzejskim projektima. Naravno, posjet te delegacije znači da je Ivanina kuća u vrlo jakoj konkurenciji ušla u nominaciju za ovu prestižnu nagradu. Konkretno, u natjecanju za najbolji novi muzej sudjelovat će sedamdeset muzeja iz više od 40 zemalja!

Natječu se mali i veliki muzeji, a okosnica procjene kvalitete jest javna uloga mu-

zeja i njegov odnos prema posjetiteljima u svim aspektima rada i oblikovanja prostora. Nagrada za europski muzej 2016. godine bit će dodijeljena muzeju koji je postigao poseban doprinos u radu s publikom i pri tome je omogućio posjetiteljima uživanje u jedinstvenom okruženju, novu muzejsku interpretaciju i prezentaciju, te inovativan pristup u radu s publikom i suradnji s zajednicom. Već je i sama nominacija veliko priznanje muzejskoj struci u Hrvatskoj i Ivaninoj kući, a terensku procjenu svih elemenata koji ulaze u bodovanje rada prema navedenim kriterijima u Ogulinu će krajem ovog mjeseca izvršiti Belgijanac Wim De Vos, predsjedatelj sudaca pri Europskom muzejskom forumu, Goranka Horjan, predsjednice Europskog muzejskog foruma, ujedno i ravnateljica Muzeja Hrvatskog zagorja te Zvezdana Antos,

EMF nacionalna korespondentica za Hrvatsku.

Hit među djecom

Iako je o bilo kakvim prognozama teško govoriti, nedvojbeno je da je Ivanina kuća bajki do sada itekako skrenula pažnju na sebe te da je od trenutka kad je otvorena postala pravi hit, a posebno među djecom, štovateljima djela Ivane Brlić Mažuranić, ali i svima koji vole suvremene interaktivne muzejske prostore. Naime, sjajnom kombinacijom suvremene tehnologije, svjetla i zvuka te tradicije ogulinskoga kraja spojene sa svjetskom tradicijom bajki kao književne vrste, Ivanina kuća sama po sebi predstavlja jednu pravu malu bajku i svaki posjet njoj djeluje poput u djetinjstvu odslušane i zauvijek upijene bajke.

Podsjetimo, Ivanina kuća bajki »sakrila« se na samom ulazu u zidine starog Ogulina, a impozantna srednjovjekov-

Pomoć EU fondova

Veliku i presudnu pomoć u realizaciji projekta dala je i EU čijim je bespovratnim sredstvima osiguran najveći dio potrebnih sredstava. Točnije, od milijun i 360.000 eura, koliko je cijeli projekt vrijedan, iz fondova EU pristiglo je nešto manje od milijun eura, a ostalo su osigurali Grad Ogulin, Ministarstvo kulture i Turistička zajednica Ogulina.

Anika Puškarić, direktorica TZG Ogulin

na kula, susjedni muzejski prostor Grada Ogulina smješten također u povijesnom zdanju dvorca starih hrvatskih velikaša te ponajviše mistični Dulin ponor od kojeg Ivaninu kuću dijeli tek desetak metara, stvaraju sami po sebi bajkovito okruženje pa je i prije no što »pokucaete« na vrata kuće bajki, jasno da ste u srcu jedne priče koja ima sve što treba za pažljivo slušanje širom otvorenih očiju. Drukčije i ne može biti, zna li se na kako je bogatu tradiciju narodnog pripovijedanja vezan cijeli ogulinski kraj – od već spomenutog Dulinog ponora, tajnovitog i pomalo zastrašujućeg vrhunca Kleka, brojnih rijeka ponornica i gustih šuma. Nije ni čudo da je, odrastajući prvih osam- naest godina svog života u tom okruženju, Ivana Brlić Ma-

žuranić upila taj bajkoviti svijet u svoju svijest i pretočila ga u nezaboravne priče – ne zove se slučajno njeno najpoznatije djelo »Priče iz davnine« – koje i današnjoj djeci – bez obzira na sva čuda tehnologije i mehaničke junake – mogu uljepšavati djetinjstvo.

Čarobni suradnici

Da nije bilo Ivane, ne bi bilo puno divnih priča naših djetinjstava, a da sve to nije žarko željela predstaviti što većem broju ljudi Anika Puškarić, direktorica TZO-a Ogulin, vjerojatno ne bi bilo ni Ivanine kuće bajki. Naime, još 2006. godine ona je počela raditi na projektu kojemu je krajnji cilj

ciju Ogulinski festival bajke, predstavljala je polazište za niz novih »a la bajka« sadržaja – rutom bajke, posebnom ugostiteljskom ponudom vezanom uz bajke, nazivima pojedinih lokacija, čak i kafića, po bajkama ili motivima iz bajki, imenovanjem hotelskih soba hotela »Frankopan« po imenima likova iz bajki... Sve s namjerom da se od Ogulina stvori brand – zavičaja bajki!

Naravno, temelj svega je baš Ivanina kuća bajki koja, poput prave bajke, s malo kaže puno, odnosno na malom prostoru nudi čudesa i to ne samo Ivaninih bajki, već i najpoznatijih svjetskih autora bajki. Igra svjetla i

Moderni sadržaji i tradicija idealno su uklopljeni u Ivaninu kuću bajki

bila prekrasna Ivanina kuća bajki. Od početka je želja bila uključiti struku, a savršene suradnike pronašli su u tvrtki Muze d.o.o., specijaliziranoj za savjetovanje i upravljanje projektima u kulturi i turizmu. »Carobnjaci« iz te tvrtke izradili su projektnu ideju i studiju razvojnog istraživačkog projekta kulturnog turizma pod nazivom »Ogulin – zavičaj bajke« te ponudili koncept po kojem će Ivanina kuća bajke biti polazište za predstavljanje cijelog ogulinskog kraja kao područja snažno vezanog uz bajke. U tom je projektu Ivanina kuća svojevrsni centar za posjetitelje, a uz već od ranije poznatu manifesta-

zvukova, mali labirinti i uski prolazi, interaktivne igrice i likovi u pravoj veličini, ognjište iz kojeg iskaču Domaći, Čuderna šuma... Sve to, ali i mnogo više moguće je vidjeti, čuti i osjetiti u Ivaninoj kući bajki. Naravno, sve to ostalo će na raspolaganju posjetiteljima i nakon posjeta predstavnika Europskog muzejskog foruma i upravo to najveća je vrijednost Ivanine kuće bajki. Mada, zar ne bi ova bajka zaslužila da dobije glavnu nagradu? To bi baš bilo u stilu cijele ove pomalo bajkovite priče pa zato Ogulincima treba držati palčeve i nadati se da će biti visoko, visoko pri dodjeli nagrada!

Ivanina kuća bajki

OGULINSKI KRAJ

Ivana Brlić Mažuranić upila je taj bajkoviti svijet u svoju svijest i pretočila ga u nezaboravne priče koje i današnjoj djeci mogu uljepšavati djetinjstvo

Naslov: POVIJEST TUMORA

Autor: PIŠE prof. dr. sc. izet hozo, GASTROENTEROLOG

Rubrika/Emisija: Magazin

Žanr: izvješ e

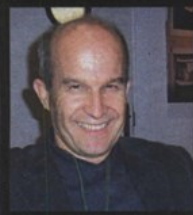
Površina/Trajanje: 2.017,28

Naklada: 25.000,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, MUZEJ KRAPINSKIH NEANDERTALACA

POPULARNO O ZNANOSTI KAD SU SE PR

PIŠE PROF.DR.SC. IZET HOZO,
GASTROENTEROLOG

Rak, karcinom (u narodnom govoru „kankra“) zloguki je pratilac ljudskog roda, vjerojatno od njegova postanka. Interesantno, najstariji opisan slučaj pojave raka (kosti) u ljudskoj povijesti ustanovljen je upravo kod nas, u Krapini, gdje se nalaze ostaci poznatog krapinskog pračovjeka. Naime, na fosiliziranom rebri iz nalazišta nadene su promjene u smislu koštano tumora, o čemu svjedoči rad objavljen 2013. godine u znanstvenom časopisu „Plos one“ u Kansasu, u kojemu su sudjelovali i naši znanstvenici pod vodstvom uglednog američkog znanstvenika prof. Davida Freyera.

Do sada, u dostupnoj svjetskoj literaturi, baratalo se podacima o najstarijem dokazanom raku na kostima u egipatskim mumijama od oko 3000 godina. Rak, neželjeni pratilac ljudskog roda, oduvijek je bio predmet izučavanja medicine od najstarijeg doba, jer se tada (a i danas) nije znalo zbog čega stanice u nekom životnom razdoblju „podivljaju“ i napadaju vlastiti organizam. Međutim, neslučen razvoj medicinske znanosti desifrirao je brojne uzroke nastanka raka, a ogromna sredstva koja se izdvajaju za istraživanje uzroka, nastanka i liječenje raka u budućnosti garancija su da će se i rak liječiti kao i sve ostale bolesti. Na početku, evo nekoliko faktografskih podataka o raku.

FAKTOGRAFLA

Podrijetlo riječi rak pripisuje se grčkom liječniku Hipokratu (460. - 370. prije Krista) koji je upotrijebio termin carcinos i carcinosis za tumore (gr. rak), kojim se najbolje opisuje njegovo prstoliko širenje u tijelu. Rimski liječnik Celsus (28. - 50. pr. Kr.) poslao je prevodi grčku riječ carcinos u latinsku cancer. Galen, poznati grčki liječnik, koristi riječ oncos (oteklina). Termini koje su dali Hipokrat i Celsus još se uvijek koriste za opisivanje malignih tumora, a Galenov termin ostaje kao oznaka specijalista za rak - onkologe. Nepoznavanje mehanizma nastanka raka, nemogućnost

izlječenja, brzi smrtni ishod oboljelih od raka, bili su predmet istraživanja liječnika kroz povijest, tako da postoje brojne teorije o nastanku raka: Hipokrat je bio pobornik humoralne teorije - smatrao je da su u tijelu 4 vrste tjelesne tekućine: krv, sluz, žuta žuč, crna žuč. Po njegovu mišljenju neravnoteža tih tekućina s viškom crne žuči u različitim mjestima na tijelu može izazvati rak. Sljedeća je limfna teorija: Stahl i Hoffman pretpostavljali su da rak nastaje fermentacijom limfe, različite gustoće, kiselosti i lužnatosti. Zacutus Lusitani (1575 - 1642.) i Nicholas Tulp (1593. - 1674.), liječnici u Nizozemskoj, pretpostavljaju da je rak zarazne geneze. Međutim, 1838. godine, njemački patolog Johannes Müller dokazao je da se rak sastoji od stanica, a ne od limfe. Müller je pretpostavio da se stanice raka razvijaju iz pupoljaka (blastema) između normalnog tkiva. Rudolph Virchow (1821. - 1902.) razvio je teoriju da su stanice raka izvedene iz drugih stanica, zbog kronične iritacije, i da se širi poput tekućine. Međutim, 1860. godine, njemački kirurg Karl Thiersch dokazao je da rak metastazira širenjem malignih stanica, a ne kroz tekućinu. Konačno, sve do 1920. smatralo se da je trauma uzrok raka.

AUTOPSUJE

Iz niza epidemioloških istraživanja poznato je npr. da je rak pluća tisuću puta češći kod pušača, kod radnika u industriji plastičnih masa utvrđena je posebna vrsta raka jetre, tzv. angiosarkom jetre, koji se razvija u emisiji vinilkloridmonomera (VCM). Kod radnika koji rade u poljoprivredi s pesticidima, kao i radnika u kemijskim čistionicama gdje se koristi CCl4 (ugljič tetraklorid), također se razvija rak jetre.

Ako se prati kronološki razvoj, početkom 15. stoljeća i poslije znanstvenici su s većim razumijevanjem pratili funkcioniranje ljudskog tijela i njegovih bolesnih procesa. Autopsije koje je činio Harvey (1628.) dovele su do razumijevanja cirkulacije krvi, Giovanni Morgagni iz Padove 1761., radeći brojne obdukcije, postavio je temelje za proučavanje raka. Škotski kirurg John Hunter (1728. - 1793.) predložio je operativni pristup liječenju raka. Stoljeće poslije, razvoj anestezije dopušta redovite operacije lokaliziranih tumora. U 19. stoljeću, Rudolf Virchow, utemeljitelj stanične patologije, osnovao je poveznicu između terapije (kirurga) i patologa, nužnu korelaciju mikroskopske patologije raka, dajući odgovor kirurgu je li operacijom

POVIJEST T

KAKO SE RAK LIJEČ

100, 500 ILI 2000 G

KANCEROGENE STANICE PRONAĐE I NA KOSTIMA KRAPINSKOG PRAČO

VI PUT POJAVILA ZLOČUDNA OBOLJENJA

TUMORA

ŠTO PRIJE ODODINA?

Paranoja i zavjere

•• Postoje razni pripravci kao što su hrskavica od morskog psa, potom isicador, C vitamin, makrobiotika, soda bikarbona, hiperoksigena, hipertermija, frischelle... i niz drugih, koji nemaju dokaza za benefit, a dokazano štete pacijentu (zbog ukidanja kemoterapije, gubitka tjelesna težine i bržeg propadanja).

Analogija s teorijom zavjere da velike automobilske tvrtke, zbog straha od pada profita, koče probaj na tržište automobila na električni pogon, jest ta da farmaceutske tvrtke iz straha da ne izgube dobit prodajom sadašnjih skupih lijekova navodno ne dozvoljavaju produkciju već gotovih, učinkovitih lijekova za rak. To je zaista paranoja jer logika nalaže da i oni koji rade u farmaceutskim tvrtkama također obolijevaju od raka, zašto bi sami sebi uskratili takve lijekove. U konačnici, to nikako ne može potkopati profesionalnu autonomiju i strogu kontrolu medicinskih istraživanja.

Nadavno sam pročitao u tisku vrlo smionu tvrdnju da je kemoterapija 97 posto neučinkovita, dakle samo "3 posto učinkovita". Malo sam pogledao autore (dr. Giddan i dr. Caldwell) tako smjelo tvrdnje, i "kud će melem nego na ranu" - radi se dvojici liječnika koja se pretenciozno nazivaju „doktori naturopatije“, ma što god to značilo, koji s ovakvim lažnim i nedokazanim tvrdnjama „navlače vodu na svoj mlin“... Kao dokaz, samo jedna studija iz Velike Britanije, ukazuje da se stopa preživljavanja raka udvostručila u posljednja četiri desetljeća, dok su stope smrtnosti pala za deset posto!

Kao student medicine pročitao sam i senzacionalnu vijest koju je objavio dnevni tisak: pronađen je lijek za rak. Dobro se sjećam, umirovljeni zubar (ili stomatolog) nazvao je svoj preparat AT 10, garantirajući da će izliječiti svaki rak! I naravno, jadni ljudi su pohrili, opsjedali kuću tvorca čudotvornog lijeka, vlasti su brzo djelovale, izvršene su provjere i naravno sve je demantirano. Ali je glas pušten i dalje su ljudi, na crno nabavljali taj lijek, drugi su se bunili jer su dali novac ni za što, a legendarni karikaturlist iz tog doba Adij je nacrtao sljedeću karikaturu koja najbolje ocrtava naš mentalitet: prosvjednici koji u jednoj ruci nose transparent sa tekstom "Dolje AT 10!", a u drugoj ruci transparent s tekstom "Ima li jedno pakiranje za našeg Peru".

potpuno uklonjen rak.

Probir (screening) za karcinom pomaže u njegovu ranom otkrivanju. Tako je 1923. George Papanicolaou postavio prvi test probira koji se naširoko koristi za probir raka vrata maternice tzv. PAPA test. Tada je Američko društvo za rak (ACS) osuvremenilo PAPA test tijekom 1960-ih, koji je danas, u svijetu, općeprihvaćen kao nezamjenjiv test za probir. Također, mamografija je etablirana koncem 1960., a ACS prvi put službeno preporučuje za probir raka dojke 1976. godine.

KIRURGIJA RAKA

Malo je podataka iz rane povijesti koji operaciju smatraju načinom liječenja raka. Celsus je smatrao da se, unatoč operaciji, rak vraća ponovno. Galen je pisao o tehnikama operacije raka. Valja napomenuti da je kirurgija tada bila vrlo primitivna, s brojnim komplikacijama, infekcijama (nije bilo sterilizacije), uključivo i gubitkom krvi, tako da je veći broj bolesnika stradao od same operacije. Svoje zvjezdane trenutke kirurgija doživljava u 19. i početkom 20. stoljeća, nakon uvođenja anestezije. Nabrojimo neke od pionira opće kirurgije i kirurgije raka tog doba: Bilioth u Njemačkoj, Handley u Londonu, Halsted u Baltimoreu, William Stewart Halsted, profesor kirurgije na Sveučilištu "Johns Hopkins", razvio je radikalnu mastektomiju tijekom posljednjeg desetljeća 19. stoljeća za rak dojke, Stephen Paget, engleski kirurg, definirao je metastaze...

Terapija raka zračenjem počela je zahvaljujući Wilhelmu Conradu Roentgenu, koji je otkrio i predstavio svojstva X-zrakama 1896. godine, da bi se za nekoliko mjeseci X-zrake počele koristiti za dijagnostiku, a nakon nekoliko godina i u terapiji raka zračenjem.

RAZVOJ KEMOTERAPIJE

U II. svjetskom ratu uočeno je da vojnici izloženi iperitu razvijaju toksičnu supresiju koštane srži. Ta činjenica iskorištena je u liječenju nekih tumora, a sličan kemijski mekloretamin upotrijebljen je za liječenje raka limfnih čvorova (limfoma).

Temelj hormonalne terapije je pokus iz 19. stoljeća, kada je Thomas Beatson otkrio da grudi kunića prestaju proizvoditi mlijeko nakon uklanjanja jajnika. Uklanjanjem jajnika (ooforektomija) pokušavalo se liječiti uznapredovali stadij raka dojke. Njegov rad je dao temelj za modernu uporabu hormonske terapije, kao što su tamoksifen i inhibitori aromataze, kojim se liječi i sprječava rak dojke.

RAZVOJ IMUNOTERAPIJE

Današnja znanost iz područja biologije stanica raka dovela je do toga da su sintetizirani biološki lijekovi (modifikatori biološkog odgovora - BRM) upotrijebljeni u liječenju karcinoma. Među njima su najznačajnija monoklonska protutijela: među prvima rituksimab, koji je odođen tijekom kasnih 1990-ih za liječenje limfoma i raka dojke. Znanstvenici također rade na

Tumor je u ranoj fazi - izlječiv!

•• Kirurgija, kemoterapija, zračenja, lijekovi su izuzetno učinkoviti tretmani, sve ovisi u kojoj je fazi tumor otkriven. Nažalost, kod naših ljudi je uvriježeno da obvezno osiguraju svoj limeni ljubimac, plate sve troškove, a pritom zaborave da i svoj organizam trebaju barem jednom godišnje odvesti na pregled! Činjenica je da će rak koji je otkriven u kasnoj ili terminalnoj fazi imati loš ishod, koji je dijelom i krivnja nas samih koji se nismo redovito odazivali na sistematske preglede, ne ponašajući se po onoj narodnoj: "Bolje spriječiti nego liječiti!"

Češnjak neće ubiti maligne stanice

•• Postoji niz teorija o tome da hrana, i to posebna, kao i brojne dijete, kojih na webu ima bezbroj, može zaštititi od raka. Ne postoji znanstveno utemeljeni dokazi da posebna prehrana koja uključuje npr. češnjak, bobičasto voće, orašasti plodovi, smanjuje ili sprječava rak. Svejedno, postoje tisuće web-stranica koje nas na to upućuju. Znanstvena je istina da organska hrana, u ekološkom uzgoju bez tretiranja pesticidima ima prednost u odnosu na industrijski uzgoju, ali najveća prednost je primjeren stil života, odricanje od štetnih navika, primjerena tjelesna težina, kretanje i sl. Zabluda da se rak hrani šećerom, proizšla je iz činjenica da se tumorske stanice puno brže množe i rastu, tzv. mitozna stanica, a za to je potreban šećer, glukoza. Naivno je mišljenje da se ukidanjem ugljikohidrata u ishrani prestaje hraniti tumor te da će on time zaustaviti rast. Tumor će i pored ukidanja ugljikohidrata nastaviti svoj rast i dovesti do smrtnog ishoda, prije ili kasnije ako se ne liječi po principima medicine temeljene na dokazima (EBM). Nedavno, jedan naš ugledni i svjetski priznati znanstvenik je izbacio na tržište čudotvorni koktel od koštica voća, grožđa, zelenog čaja... kao eliksir za dugovječnost, i prevenciju raka. Njegova korisna svojstva se temelji na djelovanju antioksidansa jer sadrži „najveću poznatu koncentraciju antioksidansa resveratrola... slično kao što je donedavno čuveni dr. Oz zaludivao mase sa sličnim pripravcima, čija je "lječokovita svojstva" morao braniti pred strogim Senatskim odborom suočen s brojnim tužbama za odštetu.

pronađenju cjepiva kojima bi potaknuli imunološki odgovor na stanice raka.

Nakon biološke terapije, razvijena je ciljana terapija kao što su inhibitori faktora rasta - trastuzumab, gefitinib, imatinib i cetuximab. Drugi ciljani pristup je inhibitor angiogeneze i usporavanja rasta novih krvnih žila, bevacizumab.

To bi bili najkraći faktografski podaci o raku kroz povijest, gledano s različitim aspektima, od nastanka, razvoja, liječenja, ishoda i sl., ravajući se službenom medicinskom literaturom.

Međutim, to široko polje zvano maligna bolest, u kojemu je rak na prvom mjestu, nosi sa sobom i brojne zablude, pogotovo oko liječenja raka, koje bi argumentima trebalo razjasniti čitateljima. Jedna od zabluda je ta da se u javnosti rak percipira kao bolest suvremenog doba, bolest koju je „stvorio“ čovjek sa svojim načinom života, bolest koja u praistoriji nije postojala. Rak nije stvorio čovjek, a star je koliko i podrijetlo ljudske evolucije. Naime, u uvodu smo spomenuli rak koji postoji kod krapinskog pračovjeka, prije 120 tisuća godina.

Ne treba zanemariti da je rak eksponencijalno česti sa starošću organizma i uz činjenicu da je prosječan vijek u kamenom dobu bio jedva 20 - 30 godina, rak se nije imao vremena ni

razviti. Valja pretpostaviti da su ljudi umirali od banalnih infekcija, stoga su rijetki nalaži kostura s rakom. Znakljivo, starosna dob je najveći rizik za razvoj raka, u daleko većoj mjeri nego bilo što drugo, uključujući sve što je ljudski rod prouzročio. Nema dvojbe da stil života (npr. pušenje, alkohol, droge), prehrana, zagađenje zraka, kemikalije u golemoj mjeri pridonose višim stopama raka, ali ne treba zaboraviti i da su šestina uzročnika raka virusi i bakterije.

Naslov: Ivanina kuća i bajki

Autor: Marinko KRMPOTI

Rubrika/Emisija: zadarski PLUS

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 1.065,53

Naklada: 3.500,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN

ATRAKTIVAN OGULINSKI MUZEJ U KONKURENCIJI ZA NAJBOLJI EUROPSKI MUZEJ U 2016.

Ivanina kuća bajki omadrijala i Europu

Natječu se mali i veliki muzeji, a okosnica procjene kvalitete jest javna uloga muzeja i njegov odnos prema posjetiteljima. Sjajnom kombinacijom suvremene tehnologije, svjetla i zvuka te tradicije ogulinskoga kraja spojene sa svjetskom tradicijom bajki kao književne vrste, **Ivanina kuća sama po sebi predstavlja jednu pravu malu bajku i svaki posjet njoj djeluje poput u djetinjstvu odslušane i zauvijek upijene bajke**

Impozantna frankopanska srednjovjekovna kula pojačava dojam bajkovitosti

Marinko KRMPOTIĆ

Krajem ovog mjeseca u posjet Ivaninoj kući, prekrasnom muzeju bajki i pripovijedaka poznate hrvatske spisateljice Ivane Brlić Mažuranić, stiže će predstavnik Europskog muzejskog foruma koji svake godine organizira izbore za nagradu EMYA (European Museum of the Year Award) – kojom međunarodni panel sudaca EMF-a bira najbolji muzej među prijavljenim novim muzejskim projektima. Naravno, posjet te delegacije znači da je Ivanina kuća u vrlo jakoj konkurenciji ušla u nominaciju za ovu prestižnu nagradu. Konkretno, u natjecanju za najbolji novi muzej sudjelovat će sedamdeset muzeja iz više od 40 zemalja!

Natječu se mali i veliki muzeji, a okosnica procjene kvalitete jest javna uloga mu-

zeja i njegov odnos prema posjetiteljima u svim aspektima rada i oblikovanja prostora. Nagrada za europski muzej 2016. godine bit će dodijeljena muzeju koji je postigao poseban doprinos u radu s publikom i pri tome je omogućio posjetiteljima uživanje u jedinstvenom okruženju, novu muzejsku interpretaciju i prezentaciju, te inovativan pristup u radu s publikom i suradnji s zajednicom. Već je i sama nominacija veliko priznanje muzejskoj struci u Hrvatskoj i Ivaninoj kući, a terensku procjenu svih elemenata koji ulaze u bodovanje rada prema navedenim kriterijima u Ogulinu će krajem ovog mjeseca izvršiti Belgijanac Wim De Vos, predsjedatelj sudaca pri Europskom muzejskom forumu, Goranka Horjan, predsjednica Europskog muzejskog foruma, ujedno i ravnateljica Muzeja Hrvatskog zagorja te Zvezdana Antos,

EMF nacionalna korespondentica za Hrvatsku.

Hit među djecom

Iako je o bilo kakvim prognozama teško govoriti, nedvojbeno je da je Ivanina kuća bajki do sada itekako skrenula pažnju na sebe te da je od trenutka kad je otvorena postala pravi hit, a posebno među djecom, štovateljima djela Ivane Brlić Mažuranić, ali i svima koji vole suvremene interaktivne muzejske prostore. Naime, sjajnom kombinacijom suvremene tehnologije, svjetla i zvuka te tradicije ogulinskoga kraja spojene sa svjetskom tradicijom bajki kao književne vrste, Ivanina kuća sama po sebi predstavlja jednu pravu malu bajku i svaki posjet njoj djeluje poput u djetinjstvu odslušane i zauvijek upijene bajke.

Podsjetimo, Ivanina kuća bajki »sakrila« se na samom ulazu u zidine starog Ogulina, a impozantna srednjovjekov-

Pomoć EU fondova

Veliku i presudnu pomoć u realizaciji projekta dala je i EU čijim je bespovratnim sredstvima osiguran najveći dio potrebnih sredstava. Točnije, od milijun i 360.000 eura, koliko je cijeli projekt vrijedan, iz fondova EU pristiglo je nešto manje od milijun eura, a ostalo su osigurali Grad Ogulin, Ministarstvo kulture i Turistička zajednica Ogulina.

Anka Puškarić, direktorica TZG Ogulin

na kula, susjedni muzejski prostor Grada Ogulina smješten također u povijesnom zdanju dvorca starih hrvatskih velikaša te ponajviše mistički Đulin ponor od kojeg Ivaninu kuću dijeli tek desetak metara, stvaraju sami po sebi bajkovito okruženje pa je i prije no što »pokucate« na vrata kuće bajki, jasno da ste u srcu jedne priče koja ima sve što treba za pažljivo slušanje širom otvorenih očiju. Drukčije i ne može biti, zna li se na kako je bogatu tradiciju narodnog pripovijedanja vezan cijeli ogulinski kraj – od već spomenutog Đulinog ponora, tajnovitog i pomalo zastrašujućeg vrhunca Kleka, brojnih rijeka ponornica i gustih šuma. Nije ni čudo da je, odrastajući prvih osamnaest godina svog života u tom okruženju, Ivana Brlić Ma-

OGULINSKI KRAJ

Ivana Brlić Mažuranić upila je taj bajkoviti svijet u svoju svijest i pretočila ga u nezaboravne priče koje i današnjoj djeci mogu uljepšavati djetinjstvo

žuranić upila taj bajkoviti svijet u svoju svijest i pretočila ga u nezaboravne priče – ne zove se slučajno njeno najpoznatije djelo »Priče iz davnine« – koje i današnjoj djeci – bez obzira na sva čuda tehnologije i mehaničke junake – mogu uljepšavati djetinjstvo.

Čarobni suradnici

Da nije bilo Ivane, ne bi bilo puno divnih priča naših djetinjstava, a da sve to nije žarko željela predstaviti što većem broju ljudi Anka Puškarić, direktorica TZO-a Ogulin, vjerojatno ne bi bilo ni Ivanine kuće bajki. Naime, još 2006. godine ona je počela raditi na projektu kojemu je krajnji cilj

ciju Ogulinski festival bajke, predstavljala je polazište za niz novih »a la bajka« sadržaja – rutom bajke, posebnom ugostiteljskom ponudom vezanom uz bajke, nazivima pojedinih lokacija, čak i kačiča, po bajkama ili motivima iz bajki, imenovanjem hotelskih soba hotela »Frankopan« po imenima likova iz bajki... Sve s namjerom da se od Ogulina stvori brand – zavičaja bajki!

Držimo palčeve

Naravno, temelj svega je baš Ivanina kuća bajki koja, poput prave bajke, s malo kaže puno, odnosno na malom prostoru nudi čudesa i to ne samo Ivaninih bajki, već i najpoznatijih

Moderni sadržaji i tradicija idealno su uklopljeni u Ivaninu kuću bajki

svjetskih autora bajki. Igra svjetla i zvukova, mali labirinti i uski prolazi, interaktivne igrice i likovi u pravoj veličini, ognjište iz kojeg iskaču Domaći, Čudesna šuma... Sve to, ali i mnogo više moguće je vidjeti, čuti i osjetiti u Ivaninoj kući bajki. Naravno, sve to ostaje na raspolaganju posjetiteljima i nakon posjeta predstavniku Europskog muzejskog foruma i upravo to najveća je vrijednost Ivanine kuće bajki. Mada, zar ne bi ova bajka zaslužila da dobije glavnu nagradu? To bi baš bilo u stilu cijele ove pomalo ogulincima treba držati palčeve i nadati se da će biti visoko, visoko pri dodjeli nagrada!

Ivanina kuća bajki

Naslov: Instalacija Damira Klaića s najvišeg mosta dosad!

Autor: rr

Rubrika/Emisija: MEDIA

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 285,97

Naklada: 10.000,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, NEANDERTALCI, MUZEJ KRAPINSKIH

U OSIJEKU plutajuća izložba fotografija

Instalacija Damira Klaića s najvišeg mosta dosad!

Povodom obilježavanja 139 godina oranziranog upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj plutajuće fotografije Damira Klaića - Ključa odlaze u Osijek. Ovo je već sedma instalacija unutar autorskog projekta "Most" koji obilazi Hrvatsku. Nakon prve instalacije na varaždinskom mostu, izložbe na rijeci Vuka u Vukovaru, dva gostovanja u Krapini, izložbe na Riječini u Rijeci te nedavnoga plutajućeg "izložbiranja" u Murskom Središću, fotograf umjetnik Damir Klaić svoj će projekt predstaviti i u Osijeku, gdje će se u petak, 19.

rujna održati centralna proslava organiziranog upravljanja vodama u RH. Autor projekta "Most" Damir Klaić - Ključ o osječkom gostovanju govori:

- Instalacija će biti postavljena na velikom visećem pješačkom mostu preko Drove i to je dosad najviši most s kojeg će biti postavljena ova moja instalacija i plutajuće fotografije. Projekt se provodi pod pokroviteljstvom Hrvatskih voda. Osim moje izložbe u cjelodnevni program bit će uključeni vrtići, osnovne i srednje škole te osječki fakulteti, a organizirat će

Nakon Murskog Središća autorski projekt Damira Klaića "Most" stiže u Osijek

se i dječje radionice, tzv. Laboratorij na otvorenom. Za djecu će se odigrati i predstava 'Voda je život' Kazališta 'Daska' iz Siska na osječkom Trgu bana Josipa Jelačića, i to u nekoliko termina tijekom dana.

Ako ste ovaj petak, 19. rujna u blizini Osijeka, zastanite i prošetajte visećim pješačkim mostom koji je postao jedan od najpre-

poznatljivijih i najljepših simbola tog grada. Osim ovoga aktualnog projekta Damir Klaić najavio je i pripremu za sudjelovanje u Noći muzeja u Muzeju krapinskih neandertalaca. Program i autorski performans želi i planira ostvariti u suradnji s Plesnim studiom "Tetuta" Čakovec.

(rr)